

Skriftlig spørsmål fra Rigmor Aasrud (A) til samferdselsministeren

Dokument nr. 15:387 (2013-2014)

Innlevert: 12.02.2014

Sendt: 13.02.2014

Besvart: 20.02.2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål

Rigmor Aasrud (A): Dagpendlere fra Hadeland og Nittedal har i de siste dagene opplevd at halvparten av togsettene på Gjøvikbanen er ute av drift. Det har medført at opptil 16 avganger i døgnet har blitt innstilt. Gjøvikbanen er den eneste jernbanestrekningen som er konkurranseutsatt i Norge og derfor har forpliktelser gjennom den kontrakten som er inngått med departementet. Hvordan vil samferdselsministeren sikre et mer stabilt tilbud for pendlerne?

Svar

Ketil Solvik-Olsen: Jeg beklager de ulempene som de reisende på Gjøvikbanen opplevde sist uke. Leverandøren har forsikret at togene nå går i henhold til normal ruteproduksjon og at han overvåker materiellsituasjonen nøye. Jeg har fått opplyst at utfallet av 6 togsett samtidig skyldes en tilfældighet, og ikke pga manglende vedlikehold av togmateriellet. Leverandøren har etablert en egen vedlikeholdsmodell med Mantena, som innebærer at verkstedet stiller med et dedikert vedlikeholdsteam som kjenner togsettene godt. Leverandøren disponerer materiellet svært godt. Dette medførte at det i 3. tertial 2013 hadde opp til 140.000 km mellom stoppende feil, som er nærmest i verdensklasse uansett materielltype og alder på materiellet. NSB Gjøvikbanen AS leverte dermed 99,6 % regularitet i 3. tertial 2013, og endte på 99,5 % for hele 2013 - en forbedring fra 98,9 % i 2012.

Gjøvikbanen ble konkurranseutsatt i 2004, og kontrakten ble tildelt daværende NSB Anbud AS, nå NSB Gjøvikbanen AS. Konkurranseutsettingen har vært en suksess, der resultatet bl.a. er vesentlig flere avganger og lavere kjøpsbeløp for staten. I tillegg har strekningen hatt en økning på 14 % reisende siden oppstarten i juni 2006 til 2012. Billettprisene er lavere enn i resten av landet, og kundetilfredsheten (KTI) ligger stabilt over 70. I 2012 var denne 73.

Kontrakten staten har med NSB Gjøvikbanen AS innebærer at ved regularitetsbrist (innstillinger) som skyldes forhold innenfor Leverandørens ansvars-og kontrollområde, svarer Leverandøren med en bot i størrelseorden 10.000 kr per innstilling. I tillegg krever kontrakten at Leverandøren setter inn alternativ transport for innstilte avganger. Dette ble også gjort sist uke. Leverandøren valgt å opprette en midlertidig ruteplan med alternativ busstransport for å sikre kundene et forutsigbart tilbud.

Gjøvikbanen er en viktig strekning for mange pendlere og er en strekning som prioriteres. I Nasjonal transportplan for 2014-2023 er det lagt opp til en opptrapping av togtilbudet i perioden 2018-2023. Den rødgrønne regjeringen la ikke opp til å bruke en krone i investeringer på denne banen de neste fire årene i planperioden. Jeg er glad for at de samme politikerne nå er offensive og ønsker at ting skal skje raskere enn de selv fikk til da de satt i regjering. Vi vil gjerne oppfylle alle forventningene deres, men det er ikke smart å sette i gang en rekke tiltak uten å vite om de er fornuftige, bare for å gjøre seg populær. Jeg vil ha mest mulig igjen for pengene, for flest mulig.

Det blir nå gjort en såkalt konseptvalgutredning for transportkapasiteten inn til Oslo. Den vil gi viktig informasjon om helheten i jernbanestrukturen, om hvilke muligheter som finnes og hvordan vi kan få systemet til å henge sammen på en god måte. Utredningen vil trolig være klar i midten av 2015 og blir et viktig grunnlag for oss når vi skal framskynde prosjekter.

Jeg vil dessuten minne om at prioriteringene Stortinget gjør, ofte baseres på fylkene og regionenes egne prioriteringer. I Oppland har en valgt å prioritere intercitystrekningen mot Lillehammer høyere enn en oppgradering av Gjøvikbanen. Jeg synes det er riktig at vi på sentralt hold da lytter til hva man ønsker lokalt. Gjøvikbanen har, tross aldrende materiell og manglende prioritering av vedlikehold, hatt en eventyrlig trafikkvekst etter at den ble konkurranseutsatt. Dette viser at konkurranseutsetting virker og skulle ha vært gjennomført flere steder. Dessverre ble det stanset av forrige regjering. Vi skal selvsagt bidra til videre suksess på Gjøvikbanen.